EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 27.8.2024
COM(2024) 325 final

2024/0212 (BUD)

Návrh

ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o uvolnění prostředků z Fondu solidarity Evropské unie na poskytnutí pomoci Itálii, Slovinsku, Rakousku, Řecku a Francii v souvislosti se šesti přírodními katastrofami, k nimž došlo v roce 2023

Důvodová zpráva

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Toto rozhodnutí se týká uvolnění prostředků z Fondu solidarity Evropské unie (dále jen „fond EUSF“) v souladu s nařízením Rady (ES) č. 2012/2002[1] (dále jen „nařízení o fondu EUSF“) ve výši 1 028 541 689 EUR na poskytnutí pomoci Itálii, Slovinsku, Rakousku, Řecku a Francii v souvislosti s přírodními katastrofami (povodněmi), které tyto země postihly v roce 2023.

Toto uvolnění prostředků je doprovázeno převodem č. DEC 08/2024, v němž se navrhuje převést částku 796 760 300 EUR z položky „rezerva evropské solidarity“ do operační rozpočtové položky fondu EUSF, a to jak v prostředcích na závazky, tak v prostředcích na platby. Kromě prostředků převedených z rozpočtové položky „rezerva evropské solidarity“ bude toto uvolnění prostředků financováno využitím částky 37 073 004 EUR v prostředcích na závazky a platby, která již byla zapsána v souhrnném rozpočtu EU na rok 2024, a částky 194 708 385 EUR z prostředků souhrnného rozpočtu EU na rok 2023, které již byly vyplaceny jako zálohy v souladu s článkem 4a nařízení o fondu EUSF.

2. INFORMACE A PODMÍNKY

2.1 Itálie – závažná katastrofa: povodně v regionu Emilia-Romagna

Mezi 1. a 17. květnem 2023 došlo v italském regionu Emilia-Romagna k extrémně intenzivním srážkám, které vedly k povodním.

Itálie následně požádala o finanční pomoc z fondu EUSF.

1) Dne 24. července 2023 podala Itálie žádost o finanční příspěvek z fondu EUSF na financování záchranných opatření a opatření na obnovu v souvislosti s povodněmi v květnu 2023.

2) Itálie požádala o příspěvek z fondu EUSF ve lhůtě 12 týdnů po vzniku prvních škod způsobených katastrofou dne 1. května 2023. Žádost obsahovala veškeré informace, které vyžaduje článek 4 nařízení o fondu EUSF.

3) Jelikož se jedná o přírodní katastrofu, lze použít fond EUSF.

4) Italské orgány odhadují celkové přímé škody způsobené touto katastrofou na 8,5 miliardy EUR. Tato částka přesahuje prahovou hodnotu „závažné přírodní katastrofy“ stanovenou pro Itálii v roce 2023 na 3,8 miliardy EUR. Zmíněná katastrofa tedy naplňuje znaky „závažné přírodní katastrofy“ podle čl. 2 odst. 2 nařízení o fondu EUSF.

5) Základem pro výpočet výše finančního příspěvku z fondu EUSF jsou celkové přímé škody. Finanční příspěvek lze využít pouze na financování základních záchranných opatření a opatření na obnovu ve smyslu článku 3 nařízení o fondu EUSF.

[1] Nařízení Rady (ES) č. 2012/2002 ze dne 11. listopadu 2002 o zřízení Fondu solidarity Evropské unie (Úř. věst. L 311, 14.11.2002, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 661/2014 ze dne 15. května 2014 (Úř. věst. L 189, 27.6.2014, s. 143, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/661/oj) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 461/2020 ze dne 30. března 2020 (Úř. věst. L 99, 31.3.2020, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/461/oj).

6) Itálie požádala o vyplacení zálohy na předpokládaný příspěvek podle článku 4a nařízení o fondu EUSF. Na základě předběžného posouzení dospěla Komise k závěru, že podmínky pro vyplacení zálohy z fondu EUSF byly splněny. Prováděcím rozhodnutím Komise C(2023) 7823 ze dne 13. listopadu 2023 byla proto poskytnuta záloha ve výši 94 708 385 EUR. Záloha byla Itálii vyplacena dne 29. listopadu 2023.

7) Mezi 1. a 17. květnem 2023 zasáhly italský region Emilia-Romagna silné deště a následné povodně. Událost zasáhla sedm provincií ve středovýchodní části regionu, přičemž zejména v kopcovitých a horských oblastech byly zaznamenány extrémně intenzivní srážky a velké kumulativní úhrny. Celkový úhrn srážek zaznamenaný během celé události se pohyboval mezi 200 a 500 mm. Důsledky následných povodní byly vážné. Kromě rozsáhlých hospodářských ztrát způsobených zničením infrastruktury a škodami na veřejném i soukromém majetku přišlo o život čtrnáct lidí. Extrémní meteorologické podmínky vyvolaly více než 1 500 sesuvů půdy, které způsobily rozsáhlé škody na silnicích a budovách, síťové infrastruktuře a vodních tocích.

8) Italské orgány požádaly o pomoc prostřednictvím mechanismu civilní ochrany Evropské unie (UCPM). Itálie požádala o čtyři vysokokapacitní čerpací moduly. Po aktivaci mechanismu UCPM poskytly podporu v zaplavených oblastech Slovensko, Slovinsko, Francie a Belgie. K identifikaci postižených oblastí byly aktivovány evropské systémy rychlého mapování mimořádných událostí Copernicus a Risk & Recovery a národní systém ASI-COSMO-Skymed.

9) Náklady na opatření, které jsou způsobilé pro pomoc podle čl. 3 odst. 2 nařízení o fondu EUSF, odhadla Itálie na 681,8 milionu EUR a rozdělila je podle typu opatření. Největší část nákladů na záchranná opatření se týká zajištění ochranné infrastruktury a opatření na ochranu kulturního dědictví ve výši více než 293,7 milionu EUR. Druhý největší podíl nákladů se týká obnovení provozuschopnosti infrastruktury a zařízení v oblasti energetiky, vodárenství, odpadních vod, telekomunikací, dopravy, zdravotnictví a vzdělávání, a to ve výši 220,5 milionu EUR. Třetí největší podíl představují náklady na vyčištění oblasti zasažené katastrofou ve výši 85,7 milionu EUR. Čtvrtý největší podíl nákladů se týká dočasného ubytování a záchranných služeb ve výši 82,0 milionu EUR.

10) Itálie provedla směrnici Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. října 2007 o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik (dále jen „směrnice 2007/60/ES“)[2] prostřednictvím legislativního nařízení ze dne 23. února 2010 č. 49. Legislativní nařízení č. 49/2010 stanoví, že mapy povodňového nebezpečí a mapy povodňových rizik musí být přijaty pro oblasti určené podle stejného právního předpisu.

11) Ke dni podání žádosti nebylo proti Itálii vedeno řízení o nesplnění povinnosti plynoucí z právních předpisů Unie, které se týkají charakteru předmětné katastrofy.

12) Italské orgány neuvedly, že by způsobilé náklady byly kryty pojištěním.

2.2 Slovinsko – závažná katastrofa: povodeň

Mezi 3. a 6. srpnem 2023 zasáhly Slovinsko silné deště, které vedly k povodním v celé zemi.

[2] Úř. věst. L 288, 6.11.2007, s. 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2007/60/oj.

Slovinsko následně požádalo o finanční pomoc z fondu EUSF.

1) Dne 20. října 2023 podalo Slovinsko žádost o finanční příspěvek z fondu EUSF na financování záchranných opatření a opatření na obnovu v souvislosti s povodněmi v srpnu 2023.

2) Slovinsko požádalo o příspěvek z fondu EUSF ve lhůtě 12 týdnů po vzniku prvních škod způsobených katastrofou dne 4. srpna 2023. Žádost obsahovala veškeré informace, které vyžaduje článek 4 nařízení o fondu EUSF.

3) Jelikož se jedná o přírodní katastrofu, lze použít fond EUSF.

4) Slovinské orgány odhadují celkové přímé škody způsobené touto katastrofou na téměř 10,0 miliardy EUR. Komise schválila částku 7,3 miliardy EUR jako pravděpodobnou celkovou přímou škodu. Tato částka překračuje prahovou hodnotu „závažné přírodní katastrofy“ pro Slovinsko ve výši 0,6 % jeho hrubého národního důchodu, která v roce 2023 činila 308,8 milionu EUR. Zmíněná katastrofa tedy naplňuje znaky „závažné přírodní katastrofy“ podle čl. 2 odst. 2 nařízení o fondu EUSF.

5) Základem pro výpočet výše finančního příspěvku z fondu EUSF jsou celkové přímé škody. Finanční příspěvek lze využít pouze na financování základních záchranných opatření a opatření na obnovu ve smyslu článku 3 nařízení o fondu EUSF.

6) Slovinsko požádalo o vyplacení zálohy na předpokládaný příspěvek podle článku 4a nařízení o fondu EUSF. Na základě předběžného posouzení dospěla Komise k závěru, že podmínky pro vyplacení zálohy z fondu EUSF byly splněny. Prováděcím rozhodnutím Komise C(2023) 8168 ze dne 23. listopadu 2023 byla proto poskytnuta záloha ve výši 100 milionů EUR. Záloha byla Slovinsku vyplacena dne 11. prosince 2023.

7) Mezi 3. a 6. srpnem 2023 způsobil silný systém nízkého tlaku rozsáhlé srážky. Silné a přívalové deště způsobily rozsáhlé povodně a sesuvy půdy a bahna. Nejvíce srážek bylo naměřeno v severní části Slovinska, kde spadlo až 150–200 mm srážek. Povodňová událost byla výjimečná tím, že se týkala tří největších slovinských řek. Přívalová voda zničila silnice, mosty, infrastrukturu pro zásobování vodou, kanalizaci, elektřinu, četné domy a městské oblasti a zemědělskou půdu.

8) Slovinské orgány požádaly o pomoc prostřednictvím mechanismu UCPM, Střediska pro koordinaci odezvy na mimořádné události (ERCC) a prostřednictvím Euroatlantického koordinačního střediska pro řešení situace při katastrofách (EADRCC) také NATO. Pomoc nabídlo dvanáct členských států EU a řada třetích zemí.

9) Náklady na opatření, které jsou způsobilé pro pomoc podle čl. 3 odst. 2 nařízení o fondu EUSF, odhadlo Slovinsko na 6 786,0 milionu EUR a rozdělilo je podle typu opatření. Největší podíl nákladů se týká obnovení provozuschopnosti infrastruktury a zařízení v oblasti vodárenství, odpadních vod, telekomunikací, dopravy, zdravotnictví a vzdělávání, a to ve výši 5 089,0 milionu EUR. Druhou největší část nákladů na záchranná opatření představují náklady na vyčištění oblasti zasažené katastrofou ve výši 853,2 milionu EUR. Třetí největší podíl představují náklady na zajištění ochranné infrastruktury a opatření na ochranu kulturního dědictví ve výši 816,2 milionu EUR. Čtvrtý největší podíl nákladů se týká dočasného ubytování a záchranných služeb ve výši 27,2 milionu EUR.

10) Slovinsko provedlo směrnici Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES slovinským zákonem o vodě z roku 2008 (čl. 1 odst. 4 bod 4).

11) Ke dni podání žádosti nebylo proti Slovinsku vedeno řízení o nesplnění povinnosti plynoucí z právních předpisů Unie, které se týkají charakteru předmětné katastrofy.

12) Slovinské orgány uvedly, že podle odhadů by až 4,7 % odhadovaných škod mohlo být uhrazeno z pojištění.

2.3 Rakousko – katastrofa v sousedním státě: povodeň

Mezi 3. a 6. srpnem 2023 zasáhly Rakousko silné deště, které vedly k povodním v jižních regionech Rakouska.

Rakousko následně požádalo o finanční pomoc z EUSF.

1) Dne 19. října 2023 podalo Rakousko žádost o finanční příspěvek z EUSF na financování záchranných opatření a opatření na obnovu v souvislosti s povodněmi v srpnu 2023.

2) Rakousko požádalo o příspěvek z fondu EUSF ve lhůtě 12 týdnů po vzniku prvních škod způsobených katastrofou dne 3. srpna 2023. Žádost obsahovala veškeré informace, které vyžaduje článek 4 nařízení o fondu EUSF.

3) Jelikož se jedná o přírodní katastrofu, lze použít fond EUSF.

4) Rakouské orgány předložily žádost podle kritéria katastrofy v „sousedním státě“, jak je stanoveno v čl. 2 odst. 4 nařízení o fondu EUSF, který stanoví, že pomoc z fondu EUSF může být rovněž uvolněna v případě jakékoli přírodní katastrofy ve způsobilém státě, která představuje také závažnou přírodní katastrofou v sousedním způsobilém státě. Rakousko odhaduje celkové přímé škody v důsledku katastrofy na 208,0 milionu EUR. Vzhledem k tomu, že stejná přírodní katastrofa je ve Slovinsku, které je sousedním způsobilým státem, kvalifikována jako „závažná přírodní katastrofa“, je žádost Rakouska způsobilá pro příspěvek z fondu EUSF podle čl. 2 odst. 4 nařízení o fondu EUSF .

5) Základem pro výpočet výše finančního příspěvku z fondu EUSF jsou celkové přímé škody. Finanční příspěvek lze využít pouze na financování základních záchranných opatření a opatření na obnovu ve smyslu článku 3 nařízení o fondu EUSF.

6) Rakousko ve své žádosti nepožádalo o vyplacení zálohy podle článku 4a nařízení o fondu EUSF.

7) Ve dnech 3. až 6. srpna 2023 způsobil silný déšť četné škody na veřejné i soukromé infrastruktuře v jižním Rakousku, zejména v Dolních Korutanech a Štýrsku. Déšť zaplavil budovy, sklepy, garáže, lesy, pole a vyvolal více než 900 bahnotoků a sesuvů půdy. Bouřky zasáhly více než 120 obcí a ojediněle způsobily výpadky elektřiny v důsledku vysoké hladiny podzemní vody. Další škody byly hlášeny v sousedních spolkových zemích, například v Salcbursku a Burgenlandsku.

8) Rakousko nepožádalo o pomoc prostřednictvím Evropského střediska pro koordinaci odezvy na mimořádné události.

9) Náklady na opatření, které jsou způsobilé pro pomoc podle čl. 3 odst. 2 nařízení o fondu EUSF, odhadlo Rakousko na 76,5 milionu EUR a rozdělilo je podle typu opatření. Největší podíl nákladů se týká obnovení provozuschopnosti infrastruktury a zařízení v oblasti energetiky, vodárenství, odpadních vod a dopravy, a to ve výši

65,6 milionu EUR. Druhou největší část nákladů na záchranná opatření představují náklady na zajištění ochranné infrastruktury ve výši 9,7 milionu EUR. Třetí největší podíl nákladů se týká dočasného ubytování a záchranných služeb ve výši 0,8 milionu EUR. Čtvrtý největší podíl představují náklady na vyčištění oblasti zasažené katastrofou ve výši 0,4 milionu EUR.

10) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES byla v rakouském právu provedena novelou zákona o vodním právu z roku 2011 (Spolková sbírka zákonů I č. 14/2011).

11) Ke dni podání žádosti nebylo proti Rakousku vedeno řízení o nesplnění povinnosti plynoucí z právních předpisů Unie, které se týkají charakteru předmětné katastrofy.

12) Rakouské orgány neuvedly, že by způsobilé náklady byly kryty pojištěním.

2.4 Řecko – závažná katastrofa: cyklon

Mezi 4. a 11. zářím 2023 zasáhla Řecko středomořská bouře Daniel, která způsobila silné deště a vedla k povodním na mnoha místech ve středním Řecku, zejména v oblasti Thesálie.

Řecko následně požádalo o finanční pomoc z fondu EUSF.

1) Dne 20. listopadu 2023 podalo Řecko žádost o finanční příspěvek z fondu EUSF na financování záchranných opatření a opatření na obnovu v souvislosti s povodněmi v září 2023.

2) Řecko požádalo o příspěvek z fondu EUSF ve lhůtě 12 týdnů po vzniku prvních škod způsobených katastrofou dne 4. září 2023. Žádost obsahovala veškeré informace, které vyžaduje článek 4 nařízení o fondu EUSF.

3) Jelikož se jedná o přírodní katastrofu, lze použít fond EUSF.

4) Řecké orgány odhadují celkové přímé škody způsobené touto katastrofou na 2,3 miliardy EUR. Tato částka překračuje prahovou hodnotu „závažné přírodní katastrofy“ pro Řecko ve výši 0,6 % hrubého národního důchodu (HND), která v roce 2023 činila 1,1 miliardy EUR. Zmíněná katastrofa tedy naplňuje znaky „závažné přírodní katastrofy“ podle čl. 2 odst. 2 nařízení o fondu EUSF.

5) Základem pro výpočet výše finančního příspěvku z fondu EUSF jsou celkové přímé škody. Finanční příspěvek lze využít pouze na financování základních záchranných opatření a opatření na obnovu ve smyslu článku 3 nařízení o fondu EUSF.

6) Řecko požádalo o vyplacení zálohy na předpokládaný příspěvek podle článku 4a nařízení o fondu EUSF. Na základě předběžného posouzení dospěla Komise k závěru, že podmínky pro vyplacení zálohy z fondu EUSF byly splněny. Prováděcím rozhodnutím Komise C(2024) 505 ze dne 23. ledna 2024 byla proto poskytnuta záloha ve výši 25 382 237 EUR. Záloha byla Řecku vyplacena dne 8. února 2024.

7) Mezi 4. a 11. zářím 2023 došlo k intenzivní a rozsáhlé meteorologicko-hydrologické události charakterizované vysokými a vytrvalými srážkami, která měla za následek katastrofální povodně na mnoha místech ve středním Řecku, zejména v oblasti Thesálie. Celkový úhrn srážek zaznamenaný během celé události se v postižených oblastech pohyboval mezi 400 a 1 000 mm. Během této události spadlo na většině území regionu množství srážek srovnatelné s průměrným ročním úhrnem srážek. Přívalové deště způsobily ve středním Řecku rozsáhlé povodně, které zaplavily rozsáhlé oblasti. Povodně způsobily rozsáhlé škody na infrastruktuře, ulice se

změnily v řeky, strhly budovy a mosty a celé vesnice byly zatopeny. Kromě rozsáhlých hospodářských ztrát způsobených zničením infrastruktury a škodami na veřejném i soukromém majetku přišlo o život sedmnáct lidí.

8) Řecké orgány nepožádaly o pomoc prostřednictvím mechanismu UCPM.

9) Náklady na opatření, které jsou způsobilé pro pomoc podle čl. 3 odst. 2 nařízení o fondu EUSF, odhadlo Řecko na 1 941,0 milionu EUR a rozdělilo je podle typu opatření. Největší podíl nákladů se týká obnovení provozuschopnosti infrastruktury a zařízení v oblasti energetiky, vodárenství, odpadních vod, telekomunikací, dopravy a vzdělávání, a to ve výši 1 657,0 milionu EUR. Druhou největší část nákladů na záchranná opatření představují náklady na vyčištění oblasti zasažené katastrofou ve výši 230,6 milionu EUR. Třetí největší podíl nákladů se týká dočasného ubytování a záchranných služeb ve výši 42,8 milionu EUR. Čtvrtý největší podíl představují náklady na zajištění ochranné infrastruktury a opatření na ochranu kulturního dědictví ve výši 11,4 milionu EUR.

10) Řecko provedlo směrnici Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ve svém právním řádu společným ministerským rozhodnutím KYA 31822/1542/E130/2010 (ΦΕΚ Β΄ 1108/21.07.2010).

11) Ke dni podání žádosti byla proti Řecku vedena dvě řízení o nesplnění povinnosti plynoucí z právních předpisů Unie, které se týkají charakteru předmětné katastrofy. Řízení INFR(2021)2254 v souvislosti s aktualizací map povodňových rizik a map povodňového nebezpečí podle požadavků směrnice 2007/60/ES bylo uzavřeno dne 24. dubna 2024. Řízení INFR(2022)2191 bylo dne 13. března 2024 postoupeno Soudnímu dvoru Evropské unie, protože Řecko nedokončilo revizi svých plánů povodí, jak vyžaduje rámcová směrnice o vodě (směrnice 2000/60/ES), a svých plánů pro zvládání povodňových rizik, jak vyžaduje směrnice o povodních (směrnice 2007/60/ES).

12) Řecké orgány neuvedly, že by způsobilé náklady byly kryty pojištěním.

2.5 Itálie – regionální katastrofa: povodně v Toskánsku

Mezi 25. říjnem a 10. listopadem 2023 došlo v italském Toskánsku k intenzivním dešťům, které nevyhnutelně vedly k bleskovým povodním.

Itálie následně požádala o finanční pomoc z fondu EUSF.

1) Dne 19. ledna 2024 podala Itálie žádost o finanční příspěvek z fondu EUSF na financování záchranných opatření a opatření na obnovu v souvislosti s povodněmi v Toskánsku v říjnu a listopadu 2023.

2) Itálie požádala o příspěvek z fondu EUSF ve lhůtě 12 týdnů po vzniku prvních škod způsobených katastrofou dne 29. října 2023. Žádost obsahovala veškeré informace, které vyžaduje článek 4 nařízení o fondu EUSF.

3) Jelikož se jedná o přírodní katastrofu, lze použít fond EUSF.

4) V žádosti byly tyto povodně prezentovány jako „regionální přírodní katastrofa“, což je dle vymezení v čl. 2 odst. 3 nařízení o fondu EUSF jakákoli přírodní katastrofa, jež má v regionu na úrovni NUTS 2 některého způsobilého státu za následek přímé škody přesahující 1,5 % hrubého domácího produktu daného regionu (HDP). Italské orgány odhadují celkové přímé škody způsobené touto katastrofou na 2,7 miliardy EUR. Tato částka představuje přibližně 2,4 % HDP Toskánska

a překračuje uvedenou použitelnou prahovou hodnotu „regionální katastrofy“, která pro Toskánsko v roce 2024 činí 1,7 miliardy EUR.

5) Základem pro výpočet výše finančního příspěvku z fondu EUSF jsou celkové přímé škody. Finanční příspěvek lze využít pouze na financování základních záchranných opatření a opatření na obnovu ve smyslu článku 3 nařízení o fondu EUSF.

6) Itálie ve své žádosti nepožádala o vyplacení zálohy podle článku 4a nařízení o fondu EUSF.

7) V období od 25. října do 10. listopadu 2023 zasáhlo italské Toskánsko během relativně krátké doby extrémní množství srážek, zejména v provinciích Prato, Florencie, Pisa, Pistoia a Livorno. Déšť a doprovodný silný vítr způsobily bleskové povodně a sesuvy půdy. Důsledky následných povodní byly vážné. Událost způsobila značné hospodářské škody, zabila sedm lidí a v jejím důsledku musely tisíce lidí opustit své domovy.

8) Italské orgány nepožádaly o pomoc prostřednictvím mechanismu UCPM. Italský odbor civilní ochrany však průběžně informoval středisko ERCC Generálního ředitelství pro evropskou civilní ochranu a operace humanitární pomoci Evropské komise o postupu činností při zvládání katastrof.

9) Náklady na opatření, které jsou způsobilé pro pomoc podle čl. 3 odst. 2 nařízení o fondu EUSF, odhadla Itálie na 175,6 milionu EUR a rozdělila je podle typu opatření. Největší podíl nákladů na záchranná opatření se týká obnovení provozuschopnosti infrastruktury a zařízení v oblasti energetiky, vodárenství, odpadních vod, telekomunikací, dopravy, zdravotnictví a vzdělávání, a to ve výši 74,3 milionu EUR. Druhý největší podíl nákladů se týká dočasného ubytování a záchranných služeb ve výši 49,0 milionu EUR. Třetí největší podíl představují náklady na zajištění ochranné infrastruktury a opatření na ochranu kulturního dědictví ve výši 26,4 milionu EUR. Čtvrtý největší podíl představují náklady na vyčištění oblasti zasažené katastrofou ve výši 26,0 milionu EUR.

10) Itálie provedla směrnici Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES prostřednictvím legislativního nařízení ze dne 23. února 2010 č. 49 o provedení směrnice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik. Legislativní nařízení č. 49/2010 stanoví, že mapy povodňového nebezpečí a mapy povodňových rizik musí být přijaty pro oblasti určené podle stejného právního předpisu.

11) Ke dni podání žádosti nebylo proti Itálii vedeno řízení o nesplnění povinnosti plynoucí z právních předpisů Unie, které se týkají charakteru předmětné katastrofy.

12) Italské orgány neuvedly, že by způsobilé náklady byly kryty pojištěním.

2.6 Francie – regionální katastrofa: povodeň

Ve dnech 2. až 9. listopadu 2023 zasáhly bývalý region Nord-Pas-de-Calais v rámci francouzského regionu Hauts-de-France silné deště, které způsobily povodně.

Francie následně požádala o finanční pomoc z fondu EUSF.

1) Dne 24. ledna 2024 podala Francie žádost o finanční příspěvek z fondu EUSF na financování záchranných opatření a opatření na obnovu v souvislosti s povodněmi v listopadu 2023.

2) Francie požádala o příspěvek z fondu EUSF ve lhůtě 12 týdnů po vzniku prvních škod způsobených katastrofou dne 2. listopadu 2023. Žádost obsahovala veškeré informace, které vyžaduje článek 4 nařízení o fondu EUSF.

3) Jelikož se jedná o přírodní katastrofu, lze použít fond EUSF.

4) V žádosti byly tyto povodně prezentovány jako „regionální přírodní katastrofa“, což je dle vymezení v čl. 2 odst. 3 nařízení o fondu EUSF jakákoli přírodní katastrofa, jež má v regionu na úrovni NUTS 2 některého způsobilého státu za následek přímé škody přesahující 1,5 % hrubého domácího produktu daného regionu (HDP). Francouzské orgány odhadují celkové přímé škody způsobené touto katastrofou na 1,9 miliardy EUR. Tato částka představuje přibližně 1,64 % HDP bývalého regionu Nord-Pas-de-Calais[3] a přesahuje uvedenou použitelnou prahovou hodnotu „regionální katastrofy“, která pro bývalý region Nord-Pas-de-Calais činí 1,8 miliardy EUR v roce 2024[4].

5) Základem pro výpočet výše finančního příspěvku z fondu EUSF jsou celkové přímé škody. Finanční příspěvek lze využít pouze na financování základních záchranných opatření a opatření na obnovu ve smyslu článku 3 nařízení o fondu EUSF.

6) Francie požádala o vyplacení zálohy na předpokládaný příspěvek podle článku 4a nařízení o fondu EUSF. Na základě předběžného posouzení dospěla Komise k závěru, že podmínky pro vyplacení zálohy z fondu EUSF byly splněny. Prováděcím rozhodnutím Komise C(2024) 3873 ze dne 6. června 2024 byla proto poskytnuta záloha ve výši 11 690 767 EUR. Záloha byla Francii vyplacena dne 14. června 2024.

7) Mezi 2. a 9. listopadem 2023 zasáhly bývalý region Nord-Pas-de-Calais v rámci regionu Hauts-de-France ve Francii značné srážky, které v některých oblastech dosáhly až 271 mm. Tyto okolnosti vedly během krátké doby k rychlému zvýšení hladiny řek a k rozvodnění velkých řek. Následky této události byly vážné a vedly k četným sesuvům půdy a následným uzavírkám silnic. Katastrofa způsobila značné hospodářské škody a tisíce lidí musely opustit své domovy.

8) Francouzské orgány požádaly o pomoc prostřednictvím mechanismu UCPM. Pomoc nabídlo Nizozemsko.

9) Náklady na opatření, které jsou způsobilé pro pomoc podle čl. 3 odst. 2 nařízení o fondu EUSF, odhadla Francie na 160,2 milionu EUR a rozdělila je podle typu opatření. Největší podíl nákladů na záchranná opatření se týká obnovení provozuschopnosti infrastruktury a zařízení v oblasti energetiky, vodárenství, odpadních vod, telekomunikací, dopravy, zdravotnictví a vzdělávání, a to ve výši 120,1 milionu EUR. Druhý největší podíl představují náklady na vyčištění oblasti zasažené katastrofou ve výši 19,3 milionu EUR. Třetí největší podíl představují náklady na zajištění ochranné infrastruktury a opatření na ochranu kulturního dědictví ve výši 10,8 milionu EUR. Čtvrtý největší podíl nákladů se týká dočasného ubytování a záchranných služeb ve výši 10,0 milionu EUR.

---

[3] Nord-Pas de Calais je region na úrovni NUTS 2, který odpovídá jednomu ze dvou bývalých regionů (Nord-Pas de Calais a Picardie), které byly v roce 2016 sloučeny do regionu Hauts-de-France.

[4] Žádost byla podána v roce 2024, proto je použitelnou prahovou hodnotou prahová hodnota pro rok 2024

10) Francie provedla směrnici Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES legislativním nařízením 2011-227 ze dne 2. března 2011 o provedení směrnice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik.

11) Ke dni podání žádosti nebylo proti Francii vedeno řízení o nesplnění povinnosti plynoucí z právních předpisů Unie, které se týkají charakteru předmětné katastrofy.

12) Francouzské orgány neuvedly, že by způsobilé náklady byly kryty pojištěním.

2.7 Závěr

Na základě výše uvedených úvah a po posouzení předložených informací dospěla Komise k závěru, že katastrofy uvedené v žádostech předložených Itálií, Slovinskem, Rakouskem, Řeckem a Francií splňují podmínky stanovené v nařízení o fondu EUSF pro uvolnění prostředků z fondu EUSF.

3. FINANCOVÁNÍ

Nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027[5] (dále jen „nařízení o VFR“), umožňuje uvolnění prostředků z fondu EUSF v rámci rezervy na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech (SEAR). Způsoby uvolnění prostředků z fondu EUSF v souvislosti s rezervou na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech jsou stanoveny v bodě 10 interinstitucionální dohody ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázni, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů[6].

Jelikož hlavním důvodem zřízení fondu EUSF byla solidarita, zastává Komise názor, že pomoc z fondu by měla být progresivní. Proto by na část škody, která přesahuje prahovou hodnotu částky pro uvolnění finančních prostředků z fondu EUSF v případě **„závažné přírodní katastrofy“** (tj. 0,6 % HND nebo 3 miliardy EUR v cenách roku 2011, podle toho, která částka je nižší, viz čl. 2 odst. 2 nařízení o fondu EUSF),

měla být poskytnuta pomoc vyšší intenzity než na část škody pod prahovou hodnotou. To znamená, že částka pomoci pro zemi postiženou katastrofou, která splňuje podmínky pro „závažnou přírodní katastrofu“, se vypočítá součtem dvou částek: 2,5 % z celkové přímé škody pod prahovou hodnotou a 6 % pro část celkové přímé škody nad prahovou hodnotou.

Sazba použitá pro stanovení výše pomoci pro **„regionální přírodní katastrofy“**, které zůstávají pod celostátní prahovou hodnotou, činí 2,5 % celkových přímých škod. Kromě toho lze podle čl. 2 odst. 4 nařízení o fondu EUSF pomoc z fondu EUSF uvolnit také v případě jakékoli přírodní katastrofy ve způsobilém státě, která představuje také závažnou přírodní katastrofou v sousedním způsobilém státě. Při žádosti o pomoc z fondu EUSF na základě kritéria „sousedního státu“ nejsou stanoveny žádné prahové hodnoty pro celkovou utrpěnou přímou škodu. Sazba použitá pro stanovení výše pomoci pro katastrofu podle kritéria „sousední stát“ je stejná jako v případě „regionální katastrofy“, tj. 2,5 % celkových přímých škod. Příspěvek nesmí přesáhnout celkové odhadované náklady na způsobilá opatření.

---

5 Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.

6 Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

Metodika výpočtu pomoci byla stanovena ve výroční zprávě fondu EUSF (2002–2003) a schválena Radou a Evropským parlamentem. Komise proto navrhuje rozpočtovému orgánu, aby na všech šest žádostí uvolnil tyto částky:

Katastrofa	**Celkové přímé škody (v EUR)**	**Prahová hodnota pro katastrofy (v EUR)**	**2,5 % celkových přímých škod (v EUR)**	**2,5 % celkových přímých škod až do prahové hodnoty závažné katastrofy (v EUR)**	**6 % přímých škod nad prahovou hodnotu závažné katastrofy (v EUR)**	**Navrhovaná výše podpory z fondu EUSF (v EUR)**	**Záloha (v EUR)**	**Zůstatek k vyplacení (v EUR)**
		regionální/závažná	*regionální katastrofa*	*výpočet pomoci při závažné katastrofě*				
Itálie (Emilia-Romagna) – povodně *(závažná katastrofa)*	**8 533 315 251**	**3 804 725 000**	**neuplatňuje se**	**95 118 125**	**283 715 415**	**378 833 540**	**94 708 385**	**284 125 155**
Slovinsko – povodně *(závažná katastrofa)*	**7 320 232 816**	**308 826 000**	**neuplatňuje se**	**7 720 650**	**420 684 409**	**428 405 059**	**100 000 000**	**328 405 059**
Rakousko – povodně *(sousední stát)*	**207 969 814**	**neuplatňuje se**	**5 199 245**	**neuplatňuje se**	**neuplatňuje se**	**5 199 245**	**neuplatňuje se**	**5 199 245**
Řecko – povodeň *(závažná katastrofa)*	**2 325 232 656**	**1 085 286 000**	**neuplatňuje se**	**27 132 150**	**74 396 799**	**101 528 949**	**25 382 237**	**76 146 712**
Itálie (Toskánsko) – povodeň *(regionální katastrofa)*	**2 712 473 053**	**1 719 230 000**	**67 811 826**	**neuplatňuje se**	**neuplatňuje se**	**67 811 826**	**neuplatňuje se**	**67 811 826**
Francie – povodeň *(regionální katastrofa)*	**1 870 522 773**	**1 839 110 000**	**46 763 069**	**neuplatňuje se**	**neuplatňuje se**	**46 763 069**	**11 690 767**	**35 072 302**
					CELKEM	**1 028 541 689**	**231 781 389**	**796 760 300**

Nařízení Rady 2024/765[7] ze dne 29. února 2024, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) 2020/2093, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027, rozdělilo rezervu na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech (SEAR) na dva samostatné nástroje: rezervu evropské solidarity a rezervu na pomoc při mimořádných událostech. Rezerva evropské solidarity s roční částkou 1 016 milionů EUR (v cenách roku 2018, což odpovídá

[7] Nařízení Rady (EU, Euratom) 2024/765 ze dne 29. února 2024, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) 2020/2093, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (Úř. věst. L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

1 144,2 milionu EUR v cenách roku 2024) bude použita na pomoc při reakci na mimořádné situace, na něž se vztahuje fond EUSF.

Aby se zabránilo předčasnému vyčerpání ročního přídělu, stanoví čl. 3 odst. 7 nařízení o fondu EUSF a čl. 9 odst. 2 druhý pododstavec pozměněného nařízení o VFR, že 25 % ročního přídělu fondu EUSF (tj. 286 milionů EUR na rok 2024) zůstane vždy k 1. říjnu každého roku k dispozici.

A konečně, v souladu s čl. 4a odst. 4 nařízení o fondu EUSF byla částka 50 000 000 EUR již zahrnuta do souhrnného rozpočtu EU na rok 2024 (v prostředcích na závazky i v prostředcích na platby) na vyplacení případných záloh.

Maximální částka, kterou může fond EUSF v této fázi použít z přídělu z rezervy evropské solidarity na rok 2024, proto činí 808 135 764 EUR, což umožňuje pokrýt potřeby plateb v rámci tohoto uvolnění prostředků.

Částka, která je k dispozici v rámci fondu EUSF na rok 2024:	
Celkový roční příděl z fondu EUSF na rok 2024	1 144 181 018
Tranše dostupná po 1. říjnu (–)	286 045 254
Úvěry rezervované na zálohy (–)	50 000 000
Částka dostupná do 1. října	808 135 764
Částka, která má být použita na toto uvolnění prostředků	796 760 300

Pro informaci uvádíme, že v roce 2024 již Komise z částky 50 000 000 EUR, která je v souhrnném rozpočtu EU na rok 2024 určena na zálohy, vyplatila Řecku zálohu na povodně způsobené cyklonem Daniel ve výši 25 382 237 EUR a Francii zálohu na povodně v bývalém regionu Nord-Pas-de-Calais ve výši 11 690 767 EUR. Zbývající disponibilní částka pro zálohy tedy činí 12 926 996 EUR.

2024/0212 (BUD)

Návrh

ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o uvolnění prostředků z Fondu solidarity Evropské unie na poskytnutí pomoci Itálii, Slovinsku, Rakousku, Řecku a Francii v souvislosti se šesti přírodními katastrofami, k nimž došlo v roce 2023

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 2012/2002 ze dne 11. listopadu 2002 o zřízení Fondu solidarity Evropské unie[8], a zejména na čl. 4 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Rady (EU, EURATOM) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027[9], a zejména na článek 9 uvedeného nařízení,

s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázni, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů[10], a zejména na bod 10 uvedené dohody,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

1) Cílem Fondu solidarity Evropské unie („dále jen fond“) je umožnit Unii rychle, účinně a pružně reagovat na nouzové situace a projevit solidaritu s obyvatelstvem regionů postižených závažnými nebo regionálními přírodními katastrofami nebo závažným ohrožením veřejného zdraví.

2) Výše fondu nesmí přesáhnout maximální částky uvedené v článku 9 nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093, ve znění nařízení (EU, Euratom) 2024/765[11].

3) Dne 24. července 2023 podala Itálie žádost o uvolnění prostředků z fondu v souvislosti s povodněmi v regionu Emilia-Romagna v květnu 2023.

4) Dne 20. října 2023 podalo Slovinsko žádost o uvolnění prostředků z fondu v souvislosti s povodněmi v srpnu 2023.

5) Dne 19. října 2023 podalo Rakousko žádost o uvolnění prostředků z fondu v souvislosti s povodněmi v srpnu 2023.

---

8 Úř. věst. L 311, 14.11.2002, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj.

9 Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.

10 Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

11 Nařízení Rady (EU, Euratom) 2024/765 ze dne 29. února 2024, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) 2020/2093, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (Úř. věst. L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

6) Dne 20. listopadu 2023 podalo Řecko žádost o uvolnění prostředků z fondu v souvislosti s povodněmi v září 2023.

7) Dne 19. ledna 2024 podala Itálie žádost o uvolnění prostředků z fondu v souvislosti s povodněmi v Toskánsku v říjnu a listopadu 2023.

8) Dne 24. ledna 2024 podala Francie žádost o uvolnění prostředků z fondu v souvislosti s povodněmi v listopadu 2023.

9) Výše uvedené žádosti splňují požadavky pro poskytnutí finančního příspěvku z fondu, jež jsou stanoveny v článku 4 nařízení (ES) č. 2012/2002.

10) Z fondu by proto měly být uvolněny prostředky na finanční příspěvek Itálii, Slovinsku, Rakousku, Řecku a Francii.

11) Aby byla doba potřebná pro uvolnění prostředků z fondu co nejkratší, mělo by být toto rozhodnutí použitelné od data jeho přijetí,

PŘIJALY TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

V rámci souhrnného rozpočtu Unie se z Fondu solidarity Evropské unie uvolňují následující částky v prostředcích na závazky i v prostředcích na platby v souvislosti s přírodními katastrofami:

a) Itálii se poskytuje částka ve výši 378 833 540 EUR v souvislosti s povodněmi v regionu Emilia-Romagna v květnu 2023;

b) Slovinsku se poskytuje částka ve výši 428 405 059 EUR v souvislosti s povodněmi v srpnu 2023;

c) Rakousku se poskytuje částka ve výši 5 199 245 EUR v souvislosti s povodněmi v srpnu 2023;

d) Řecku se poskytuje částka ve výši 101 528 949 EUR v souvislosti s povodněmi v září 2023;

e) Itálii se poskytuje částka ve výši 67 811 826 EUR v souvislosti s povodněmi v Toskánsku v říjnu a listopadu 2023;

f) Francii se poskytuje částka ve výši 46 763 069 EUR v souvislosti s povodněmi v bývalém regionu Nord-Pas-de-Calais v listopadu 2023.

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne … [*datum přijetí*][*].

V Bruselu dne

Za Evropský parlament *Za Radu*

[*] Datum vloží Parlament před vyhlášením v Úředním věstníku.